MIRJAM

G. DIETERLE

Mirjam was 'n mooi Hindoemeisje van ruim twaalf jaar. Warm-bruin was haar teint en donker, heel donker bruin bij zwart af waren haar groote amandelvormige oogen met daar boven de smalle, lange wenkbrauwen als twee kleine sikkels. Heur haar, dat als een sluier over haar rug viel, was zwart met 'n blauwen weerglans.

Wanneer ik 's morgens op de veranda van mijn bungalon zat, kwam zij veelal voorbij en lachte tegen mij en als zij zag dat de Hindoe, die haar steeds begeleidde, het merkte, deed zij alsof zij tegen den jongen panter lachte, die haar altijd als een hond op de hielen volgde.

Eens had ik uit Engeland een pakket delicatessen gestuurd gekregen en toen zij daarna voorbijkwam, riep ik haar en gaf haar een doosje met chocolade. Ze bedankte mij op een wijze, die men niet verwacht van een kind dat in het oerwoud leeft, maar als een „well educated child," zooals men dat in Engeland noemt.

Vol verbazing staarde ik haar na, toen zij haar weg met den Hindoe vervolgde en bij de bocht van den weg zag ik dat hij haar het doosje afnam.

DRENTE EN ZIJN VÓÓR-HISTORISCHE MONUMENTEN EN CURIOSA.

De heer M. A. Boer van het Haagsch Illustratie- en Persbureau heeft per motor een tocht gemaakt door Drente, waarbij hij werd vergezeld en voorgelicht door eenige leden van de Commissie van het bestuur van het Provinciaal Museum van Oudheden te Assen. Voor den oudheid-lievende blijft Drente, met zijn eerbiedwaardige monumenten van het grijs verleden: zijn hunnebedden, grafkelders en tumuli; zijn geheimzinnige venen, waarin men nog heden ten dage de gruwelijkste vondsten doet, zooals de veenmummies van ter dood gebrachte menschen uit vóór-historischen tijd, een onuitputtelijk studieveld. — De foto's, die wij op deze pagina in beeld brengen, werden door den heer Boer genomen tijdens zijn zwerftochten door deze provincie. Ook voor den leek, den niet-oudheidkenner, zijn ze van interesse, wijl ze spreken van een lang vervlogen tijdperk, waarin de mensch nog in zijn oerstaat verkeerde en de beschaving nog niet haar goddelijk licht ontstoken had. — De afbeelding hierboven geeft een der beruchte „vóór-historische" aardhutten weer, zooals men er nog vele op de Drentsche heide vindt. Deze hutten worden door den armen landman, die een stukje grond in erfpacht bezit, opgebouwd van plaggen, aarde en oude baksteenen. Dat deze woningen, waarin zich één kamer en een stal bevindt, in welken laatste men dan nog de slaapgelegenheid voor man, vrouw en kinderen aantreft, volmaakt onbewoonbaar zijn, behoeft wel niet nader gezegd te worden.

Na dien tijd kwam zij nog geregeld voorbij en ondanks de berisping van den Hindoe lachte zij tegen mij en wuifde mij toe, maar op zekeren morgen stonden haar oogen droevig en haar lach was verdwenen. Voor mijn woning liet ze iets vallen en met een blik beduidde zij mij, dat het voor mij bestemd was. De panter snuffelde er aan totdat hij door haar geroepen werd en sprong toen met allerlei capriolen als een jonge poes naar zijn meesteres. Ik ging naar buiten en raapte het op; het was een stukje van een gedroogd palmblad waarop in het Engelsch met duidelijke letters geschreven stond:

„Puntjabal is gevaarlijk voor menschen van de groote stad. Puntjabal slaat en trapt. Mirjam en haat mijn Westerschen vriend. . . . Pas op!" — Na het lezen van dit briefje bleef ik liggen peinzen.

Er wachtte mij 'n groot gevaar want 't briefje waarschuwde mij daarvoor. „Mirjam schrijft goed Engelsch en Puntjabal die vermoedelijk de Hindoe is, die haar steeds vergezelt, haat mij en is gevaarlijk voor de menschen van de groote stad. . . . Deze groote stad is Karachie. Maar waarom die haat tegen een onbekende, die nog nimmer van Puntjabal geweten heeft?"

Ik ging naar Radjawoppo, een dorpje waar ik tien minuten gaans vandaan woonde en informeerde daar eens bij de inwoners naar Puntjabal. Het bleek mij dat de Hindoe een bediende was en dat het meisje een pleegkind van hem moest zijn. Meer wist men niet of wilde men mij niet vertellen.

Op den avond, die op dien dag volgde, maakte ik kennis met den ouden Hindoe Puntjabal. Ik lag in een rieten stoel. De maan wierp haar phosphor-glans over de reusachtige kronen der palmen en over de giganteske bladeren der waaierplanten, die voor mijn huis aan den weg stonden. Aan de lianen, die neerdropen van de palmen en zich kronkelden om de waaierplanten en groote varens, klemden zich veelkleurige kleine nachtvogels en klom soms een enkele brutale aap, die zich uit nieuwsgierigheid dicht bij de menschen waagde, naar boven. De stilte werd een enkele maal verbroken door den melancholischen schreeuw van een pauw of junglehoen, maar soms ook door den weerklank van het gebrul van een tijger, die heel ver weg in de jungle zijn wijfje riep.

Ik hoorde dof klinkende voetstappen naderen en een oogenblik daarna vlak bij mijn veranda roepen: „Puntjabal groet U!" „Ik groet U ook!", riep ik uit terwijl ik voelde of ik mijn revolver bij mij had.

„Puntjabal kan niet slapen en wil nu wat met u praten over de „big game" ". — „Kom dan op de gaanderij!"

Vlug als een kat sprong een Hindoe met een langen smallen witten baard op de veranda en hurkte bij mijn stoel neer. Hij geleek veel op een bronzen beeld zooals hij daar zat in het blauwe maanlicht; hij was bijna geheel naakt met alleen om zijn lendenen een rood zijden doek met gouden bloemen bestikt, en een tulband van dezelfde kleur en met dezelfde versierselen op het hoofd.

Wij spraken over niets anders dan over de jacht en de kansen om groot wild te vangen. Puntjabal bood mij twee tijgervellen te koop aan voor een pond sterling het stuk en hij zou mij morgen tegen het vallen van den avond afhalen om de huiden, die nu nog te drogen hingen, te komen zien. Ik stemde toe en hij ging weg.

„Good night Sir", riep hij mij toe, toen hij weer buiten mijn huis was en ik hoorde het verwijderen van zijn doffe schreden op den weg, maar ook hoorde ik in den stillen tropennacht een schaterlach. . . .

* * *

In plaats van Puntjabal, had zijn bediende mij afgehaald met een kar, bespannen met twee karbouwen. De tocht ging door het oerwoud en was eentonig en vervelend. De karbouwen ploften met hun zware pooten in het mulle zand en verjoegen met hun staart de muskieten. De wielen knarsten en piepten en de Hindoe staarde droomend voor zich uit; hij nam van mij geen notitie en gaf op geen enkele van mijn vragen antwoord... Na een goed uur rijden, hield de kar op een erf stil. Een paar kleine varkens liepen knorrend weg en het pluimvee vluchtte vleugelklappend, deels den weg op en deels de vervallen bamboehut binnen. Rondom de woning stonden hooge palmen, waarvan de stammen door ijzerdraad met elkaar verbonden waren en waaraan twee tijgervellen te drogen hingen. Vlak daarbij zat Puntjabal gehurkt op mijn komst te wachten. Hij groette overdreven vriendelijk en vertelde mij dat hij een slang van zeven yard lengte gedood had, juist op het oogenblik dat het ondier een van zijn varkens wilde rooven.

„Gaat U maar eens mee, dan kunt U het monster zien"!

Ik stemde toe en volgde hem naar een vervallen Boeddhabeeld in de ruïne van een kleinen tempel, die geheel achter waaierplanten en lianen verscholen lag. Wij gingen in de ruïne en kwamen in een kleine vierkante ruimte; de Hindoe liet ik vooraan gaan en in mijn hand, die in mijn

Opgegraven urnen. In 't midden een urn die gevonden werd bij de Hunnebedden te Rolde. Deze urn is nog gedeeltelijk gevuld met beensplinters, die nà het verbrandings-proces overbleven. Links en rechts ervan een paar urnen uit de Hunnebedden te Drouwen, gem. Borger. Deze fraai versierde vaten bevatten de gaven voor de geesten der afgestorvenen, die in de Hunnebedden bleven rondwaren. Rechts erachter staat een drinkbeker; rechts daarvan een dubbele urn, een curiositeit op dit gebied. In het midden achteraan een urn op pootjes en met ooren; geheel links een zeldzaam voorkomende huisurn.

Een zeldzame vondst: een turf, waaraan zich een mooie, kastanjebruine haarvlecht bevindt. 't Is duidelijk, dat in het veen, waar die turf gestoken werd, een mummie lag, die echter door de turfgravers is vernietigd of opzijde gegooid. Naast den turf een mooi-bewaard, gaaf handje, dat zich om een stukje veen krampachtig vastgeklemd heeft. Verder eenige gebruiksvoorwerpen.

Links: De oud-Germaansche grafkelder in de buurt van Eext. Deze kelder bevindt zich in den top van een heuvel, die wel een geopende tumulus lijkt; 't is een langwerpige kuil, afgezet door groote steenen. *Midden:* Een boven den grond gebrachte veenmummie. *Rechts:* In het hartje van de venen: een geïmproviseerd, in verregaanden staat van ontbinding verkeerend watermolentje, zooals men er talloos-vele aantreft temidden der kleine meertjes, die zich in deze verlaten streken gevormd hebben.